

Barnbokslut

Socialförvaltningen Hisingen
2022

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Bakgrund och syfte	3
1.2	Viktiga begrepp	4
1.3	Fyra grundläggande principer	4
2	Barnbokslut	5
2.1	Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder	5
2.1.1	Utvecklingsområden	5
2.2	Nulägesanalys kopplat till de grundläggande artiklarna och Barnrättsplanen	7
2.2.1	Väsentliga förändringar i förvaltningen och resurssättning av barnrättsarbetet	7
2.2.2	Artikel 2 – Principen om icke-diskriminering	10
2.2.3	Artikel 3 – barnets bästa	12
2.2.4	Artikel 6 – barns rätt till liv, överlevnad och utveckling	14
2.2.5	Artikel 12 – barns rätt till delaktighet	15
2.2.6	Övriga artiklar i barnkonventionen – kopplat till planens fyra fokusområden	17
3	Utvecklingsområden och vägen framåt	18

1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Barns rättigheter är mänskliga rättigheter. De gäller alla barn, utan åtskillnad. Barns rättigheter är individuella rättigheter, det innebär att stadens verksamheter behöver ha kunskap om rättigheterna och ta hänsyn till barns olika förutsättningar. Att arbeta barnrättsligt innebär att utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter tillgodose det enskilda barnets rättigheter inom det som är stadens uppdrag. Staden ska efterfråga barnets delaktighet samt utgå från barnets bästa. Barn är varje människa under 18 år i konventionens mening.

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den ofta kallas, antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989 och ratificerades av Sverige 1990. Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige.

Kommunfullmäktige uppdrog 2020-06-16, § 20 till kommunstyrelsen att ta fram en stadenövergripande barnrättsplan, samt till samtliga nämnder och styrelser att årligen upprätta ett barnbokslut. Barnrättsplanen antogs av kommunfullmäktige 2022-06-09 § 12.

Ett barnbokslut är en sammanställning och ett underlag för nämnder och styrelser att få en bild om den egna verksamhetens arbete och resultat i sitt barnrättsarbete utifrån barnkonventionens artiklar, i syfte att tillgodose barn och ungdomars rättigheter utifrån barnkonventionen. Barnbokslutet ska ta sikte på de fyra grundläggande principerna vilka är artikel, 2, 3, 6 och 12, men även inkludera andra artiklar i barnkonventionen som identifierats som aktuella av den egna verksamheten.

Det första barnbokslutet upprättades 2021 och innehöll en nulägesanalys med en lägesbild av var de egna verksamheterna stod i förhållande till barnkonventionen. Nulägesanalysen skulle ge en vägledning till vilka utvecklingsområden och förbättringsåtgärder som verksamheten behöver göra.

Årets barnbokslut tar sikte på uppföljning av hur det har gått med föregående års utvecklingsområden, en ny nulägesanalys över barnrättsarbetet i förvaltningen samt vilka prioriterade utvecklingsområden som finns. Bedömning av resultat och eventuella effekter är en utvecklingsfråga.

Det upprättade barnbokslutet läggs som bilaga i årsrapporten till egen nämnd och styrelse. Stadsledningskontoret gör därefter en sammanställning av boksluten inom ordinarie uppföljningsprocess, för att följa vilka förflyttningar som görs i Göteborgs Stad för att barn ska få sina rättigheter tillgodosedda.

Sammanställningen stäms av med ungdomsfullmäktige för att inhämta deras synpunkter och återredovisas därefter till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

1.2 Viktiga begrepp

Det finns några viktiga begrepp att känna till i sammanhanget. Begreppen har olika innebörd men kan vara enkla att förväxla och det är därför viktigt att förstå deras innebörd. Begreppen ger också stöd i analysen i vilken grad verksamheten lever upp till de fyra grundläggande principerna

Barnperspektiv: Den kunskap om barn som vuxna utgår från när de avser att göra något utifrån barnets bästa. Vuxnas perspektiv kan därför skilja sig från hur barnet upplever och förstår samma situation. Barnperspektivet är en färskvara som förändras över tid.

Barns perspektiv: När det gäller barnets perspektiv är det nödvändigt att ett barn fått uttala sig i den aktuella frågan. Det är det som visar sig för barnet som är det intressanta när vi pratar om barnets eget perspektiv. Genom att fråga efter barnets synpunkter levandegörs barnets eget perspektiv. Det handlar om det enskilda barnets synpunkter.

Barnrättsperspektiv: Utgångspunkten är FN:s barnkonvention. Barnrättsperspektiv innebär att alla besluts- och arbetsprocesser är barnrättsbaserade, det vill säga utgår från konventionens fyra grundläggande principer och övriga rättigheter i konventionen.

1.3 Fyra grundläggande principer

De fyra grundläggande artiklarna utgör alltid grunden för ett barnrättsarbete och ingår i barnbokslutet.

Nedan framgår det fyra grundläggande artiklarna:

Artikel 2: Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Begreppet ”barnets bästa” är konventionens grundpelare. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet. Det betyder inte att det alltid ska vara utslagsgivande, även andra intressen kan ha samma eller större betydelse. Beslutsfattare ska dock ha i åtanke att barnets bästa inte bara är ett intresse bland andra, utan det är ett intresse som måste ges särskild vikt. Det ska också noteras att ett och samma beslut kan röra flera barn eller grupper av barn med olika intressen.

Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Med utveckling menas främjandet av god fysisk, andlig, moralisk, psykisk och social utveckling.

Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

2 Barnbokslut

Årets barnbokslut tar sikte på uppföljning av hur det har gått med föregående års utvecklingsområden, en ny nulägesanalys över barnrättsarbetet i förvaltningen samt vilka utvecklingsområden som prioriteras framöver för att stärka barnrättsarbetet.

Barnbokslutet utgår ifrån barnkonventionens fyra grundläggande principer/artiklar 2, 3, 6 och 12 enligt ovan. Barnbokslutet ska även inkludera arbetet med andra artiklar i barnkonventionen som identifierats som relevanta och aktuella utifrån verksamhetens uppdrag.

Det finns också kopplingar mellan barnbokslutet som upprättas och Barnrättsplanen. Barnrättsplanen innehåller insatser kopplat till *kompetenshöjning, styrning och ledning* samt *insatser direkt riktade till barn*. Barnrättsplanens insatser ger en vägledning till hur ett systematiskt barnrättsarbete kan bedrivas som baseras på de grundläggande artiklarna. I Barnrättsplanen finns även fyra fokusområden som barnrättsarbetet främst ska fokusera på, vilka knyter an till flera av barnkonventionens övriga artiklar. Fokusområdena är:

- Utbildning
- Fritid
- Trygghet
- Hälsa

Någon separat uppföljning av Barnrättsplanen kommer inte att ske, utan följs via de årliga barnbokslut som upprättats.

2.1 Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder

2.1.1 Utvecklingsområden

Föregående års barnbokslut var förvaltningens första som ny fackförvaltning och samtliga avdelningar identifierade inte utvecklingsområden vid föregående års barnbokslut. Samtliga avdelningar har identifierat utvecklingsområden vid denna rapportering.

2.1.1.1 Barn och unga myndighet

Inga särskilda utvecklingsområden pekades ut vid förra årets barnbokslut.

2.1.1.2 Barn och unga resurs

Utvecklingsområden från nulägesanalys 2021	Åtgärder	Kommentar och eventuella resultat
Hur delaktiggör vi barnen i de insatser vi utför och i uppföljning efter avslutad insats	Genom LÖSA och Maria Heimer-arbetet görs barnen delaktiga i utförandet av insatser. På Familjehemsenheten intervjuar alla biologiska barn i utredningarna av familjehem. Syskonstöd finns (ett projekt för en viss åldersgrupp). Träffa andra barn som är placerade i familjehem. Genomförandeplaner skrivs tillsammans med ungdomar på Sambuh. Självskattning som Ungdok och FIT. Att ta med även små barns uttryck vid skapande av genomförandeplan och uppföljning. Spädbarnsverksamheten visar och följer barns uttryck. Det finns mycket information att få. Använder film.	Fortfarande utvecklingsområde, barns delaktighet vid upprättande av genomförandeplaner och uppföljning. Vi följer detta genom insamlande av statistik vid avslut av ärenden. Det finns ett utvecklingsarbete inom det förebyggande arbetet, att lyssna in att problemet rör barnet. Att få in barnets röst även i det förebyggande arbetet. I journal Digital kan barn vara delaktiga från 11 år där de själv får göra skattningar.
Vi saknar ett systematiskt sätt att arbeta utifrån Barnkonventionen och barnet som rättighetsbärare	Vi behöver återuppta Västermodellen. Vi behöver täta glappen i övergångarna/överlämningarna mellan avdelningar och enheter - socialtjänstprocessen	Arbetet med Kvalitetsledningssystemet och ansvar för socialtjänstprocessen läggs på SF Hisingen. Avdelningen kan bli bättre på att även omfatta och belys de övriga artiklarna i Barnkonventionen. Avdelningen kan ta stöd av Maria Heimer och BRIS.
Utveckla interkulturell kompetens	Ett utvecklingsområde även om vi har kurser på andra språk och som vänder sig att olika etniska grupper.	
Det saknas ett barnråd	Vi har ett Ungdomsråd på Hisingen men det saknas ett barnråd. Vad menar vi med detta och vad är realistiskt på Hisingensnivå och vilka ska involveras? Vad gör Ungdomsrådet? Stämman av vissa frågor...Ta en kontakt med Ungdomsrådet för att se hur vi kan utveckla ett forum tillsammans med dem. Kan ta med sig frågor och inspel från barn/ungdomar	Vi är dåliga på att lyssna in exempelvis Maskrosbarn, Rädda Barnen. Behöver vi inom avdelningen hitta mer strukturerade former för att samarbeta med de organisationer som finns?
Barnanpassad information, (digitala webbsidor)	Att lyfta frågan till kommunikatörerna	Samverkan med Maskrosbarn, Gyllingen med flera.

2.1.1.3 Försörjningsstöd

Utvecklingsområden från nulägesanalys 2021	Åtgärder	Kommentar och eventuella resultat
Implementering av metodstödet		Implementeringen påbörjades men på grund av många utvecklingsområden inom avdelningen behöver repetition av metodstödet göras.

2.1.1.4 Vuxen och Psykologenheten

Inga särskilda utvecklingsområden pekades ut vid förra årets barnbokslut.

2.1.1.5 Stadsområde välfärd och fritid

Utvecklingsområden från nulägesanalys 2021	Åtgärder	Kommentar och eventuella resultat
Öka den grundläggande kompetens om barns rättigheter	Kompetensutveckling av personal	Följt upp vid tre tillfällen. Barnkonventionen är en integrerad i verksamhetens mål och uppdrag och kommer fortsatt följas upp inom ramen för målområdesarbetet tidiga insatser.

2.2 Nulägesanalys kopplat till de grundläggande artiklarna och Barnrättsplanen

Nedan finns en nulägesanalys över förvaltningens barnrättsarbete. Först beskrivs övergripande förutsättningar och eventuella förändringar i förvaltningen som påverkar barnrättsarbetet. Därefter finns en analys utifrån de grundläggande artiklarna i barnkonventionen.

2.2.1 Väsentliga förändringar i förvaltningen och resurssättning av barnrättsarbetet

2.2.1.1 Barn och unga myndighet

Väsentliga förändringar i verksamheten som påverkar barn direkt eller indirekt sedan förra barnbokslutet

Under året har förvaltningen, avdelning Barn och Unga myndighet tillsammans med Barn och unga resurs, påbörjat ett gemensamt utvecklingsarbete för att se barnet som rättighetsbärare och för att göra barnets röst hörd genom hela processen i högre utsträckning än idag. Resurser har satsats på en föreläsning, riktad till

avdelningarnas samtliga medarbetare och chefer. Alla chefer och arbetsledare har jobbat vidare med frågorna i en workshop och har identifierat de viktigaste utvecklingsområdena. Avdelningarna kommer att arbeta vidare med dessa under kommande år.

Väntetiderna till öppenvård i egen regi har ökat under året. Det har inneburit att barn och deras familjer har fått vänta, ibland orimligt länge, på en beviljad insats. En identifierad orsak till detta är av personell karaktär, då både chefs- och familjebehandlartjänster varit vakanta under perioder.

Resurser för att förbättra barns villkor

Under året har en ny enhet bildats, Team för unga i riskzon. Genom en specialistenhet med särskild kompetens avseende unga i risk för att utveckla eller som har en kriminell livsstil förbättras arbetet med målgruppen och därmed ökar också möjligheterna för dessa barn och unga att förbättra sin livssituation. Inledningsvis tillskapades ett team med en 1:e socialsekreterare och sex socialsekreterare. Enheten utökas nu med ytterligare arbetsledare och ett antal socialsekreterare.

2.2.1.2 Barn och unga resurs

Väsentliga förändringar i verksamheten som påverkar barn direkt eller indirekt sedan förra barnbokslutet

HIT- teamet som erbjuder familjer med barn med ett mer omfattande behov av stöd omgående har startat upp.

Ett samlat SSPF över Hisingen har skapats som ger möjligheter att arbeta mer likvärdigt.

Ett team som erbjuder familjebehandling till familjehem är på väg att starta upp som ger barn placerade i familjehem att kunna bo kvar i samma familjehem. Ett sätt att minska sammanbrotten.

Barnets Bok används inom familjehemsenheterna som ska följa barnets livsberättelse.

Förebyggande socionomer har utökats att finnas på hela Hisingen.

Resurser för att förbättra barns villkor

Extra statliga medel för utsatta områden har satsats i Biskopsgården. Utbildning i Kriminalitet som Livsstil, KSL, har genomförts i syfte att stödja ungdomar att välja en annan livsstil än den kriminella banan.

Stellamottagningen och umgängesenheten är till för hela staden men stödjer placerade barn och föräldrar att få bra umgängen. Barn och unga resurs arbetar också på egen hand med att skapa bra umgänge i komplicerade ärenden för familjehemsplacerade barn eller barn placerade inom HVB.

Studiebesök gällande problematisk skolfrånvaro i Holland för att bibehålla och stärka det arbete som finns.

Det finns ett sammanhållet arbete i Hjalmarstugan med ett flertal aktiviteter som riktar sig till barn, ungdomar och familjer.

2.2.1.3 Försörjningsstöd

Väsentliga förändringar i verksamheten som påverkar barn direkt eller indirekt sedan förra barnbokslutet

Många stora utvecklingsområden har genomförts inom avdelning försörjningsstöd såsom automatisering av försörjningsstöd, framtagandet av ett bedömningsstöd, inte godkänna icke godkända andrahandskontrakt, breddad målgrupp till KC samt uppstart av projekt språk och hälsa. Detta har medfört att det implementeringsarbete av metodstödet för barnrättsperspektivet inom ekonomiskt bistånd behöver repeteras.

2.2.1.4 Vuxen och psykologenheten

Väsentliga förändringar i verksamheten som påverkar barn direkt eller indirekt sedan förra barnbokslutet

Personalomsättningen har varit hög under 2022 vilket medfört att det kan ha uppstått ett kompetensbortfall avseende barnrättsperspektivet. Avdelningen behöver kartlägga vilka eventuella utbildningsbehov som kan finnas.

2.2.1.5 Stadsområde välfärd och fritid

Väsentliga förändringar i verksamheten som påverkar barn direkt eller indirekt sedan förra barnbokslutet

Det lokala utvecklingsprogrammet har tagits fram för att skapa en gemensam bild av hela Hisingen, den ger en bredare bild av stadsområdet och dess lokala utveckling med fokus på den sociala dimensionen. Det lokala utvecklingsprogrammet revideras under 2022 med fokus på barn och unga. Utifrån detta arbete ser vi att det går att tillvarata fler sociala perspektiv i stadsutvecklingen som har påverkan på barn och ungas uppväxtvillkor.

Tidiga insatser är viktiga för att förebygga kriminalitet, normbrytande beteende och brottsutsatthet bland barn och unga. Som ett led i detta arbete för att motverka gängkriminalitet och bättre förstå vad som driver den unge att begå brott har medarbetare inom fritidsverksamheten, barn och unga resurs och barn och unga myndighet genomfört en grundkurs och metodkurs i Kriminalitet som livsstil vilket skapar en gemensam förståelse.

Resurser för att förbättra barns villkor

Förvaltningen har samverkat internt i framtagandet av nya anvisningar till det lokala föreningsbidraget för att säkerställa att de omfattar förvaltningens målområden om meningsfull fritid, trygghet i närområdet och folkhälsofrämjande insatser. Förvaltningen har även beviljat lokalt föreningsbidrag till föreningar som genomför fritidsaktiviteter för denna målgrupp under hela året samt en extra utlysning i syfte stärka sociala insatser som civila samhället genomför.

Förvaltningen har beviljat lovsatsningar med aktiviteter som föreningar genomför inom ramen för det ordinarie föreningsbidrag inför sportlov, sommarlov, höstlov och jullov.

2.2.2 Artikel 2 – Principen om icke-diskriminering

2.2.2.1 Barn och unga myndighet

Artikel 2 slår fast att alla barn har samma rättigheter och att inget barn får diskrimineras. Detta innebär bland annat att alla barn har samma rätt till stöd. Inom förvaltningens egen öppenvård varierar både väntetider och tillgång till olika insatser beroende på var barnet bor. I det avseendet lever förvaltningen inte upp till artikel 2 i Barnkonventionen, även om detta inte är fråga om en medveten diskriminering.

För att kunna göra likvärdiga bedömningar används samma ramverk – BBIC – i mötet med alla barn. Alla barn får innehållsmässigt samma information om verksamheten, vad som görs, vad som kommer att hända och så vidare anpassat efter ålder och mognad. Metoder för barnsamtal anpassas efter eventuell funktionsvariation, exempelvis används bildstöd. Vid behov används tolk för att även barn med annat språk än svenska ska få samma möjligheter till information och att göra sin röst hörd. För barn med vissa modersmål finns inte tolk att tillgå, vilket då innebär att barnet inte har samma möjlighet att göra sin röst hörd som andra barn.

Det finns risk för att det för vissa grupper finns en högre acceptans hos förvaltningen för hur ett barn kan få ha det. Kunskap på grupp- och samhällsnivå kan vara aktuell att ta hänsyn till även i mötet med det enskilda barnet. En extra uppmärksamhet på vissa företeelser, risk för utsatthet i vissa miljöer osv kan vara nödvändig.

2.2.2.2 Barn och unga resurs

Hela arbetet på avdelning BoU Resurs utgår från att arbeta med att livssituationen för barn ska förbättras. Det pågår en ständig kompetensutveckling och nya metoder och arbetssätt implementeras regelbundet.

2.2.2.3 Försörjningsstöd

I en utredning om ekonomiskt bistånd är barnet inte part utan det är barnens förälder som ansöker om ekonomiskt bistånd. Barnet/barnen påverkas av föräldrarnas utsatta ekonomiska läge som kan bero på sjukdom, språksvårigheter, missbruk och arbetslöshet. Inom ekonomiskt bistånd inhämtas informationen kring barnens situation vanligtvis genom samtal med föräldrarna. Vid en oro för att barnen kan fara illa i hemmet görs en orosanmälan till Barn och unga.

Ett metodstöd är framtaget som stöd för socialsekreterarna. I stödmaterialet framgår för att kunna beakta barns bästa och analysera vilka konsekvenser ett beslut får för ett barn behöver socialsekreterarna först ta reda på hur barnets situation ser ut. Detta kan göras genom att ta del av befintlig dokumentation samt i ett andra skede, om det behövs, inhämta information genom att ha samtal med föräldrar och i vissa fall även med barnet. När kartläggning av barnets situation har gjorts behöver en barnkonsekvensanalys genomföras för att fundera på hur olika ställningstaganden, till exempel bifall eller avslag på en viss ansökan, samt analysera vilka konsekvenser som de tänkbara ställningstagandena får för barnet med ett rättighetsperspektiv som utgångspunkt. Analysen ska ligga till grund för den bedömning och det beslut som sedan fattas.

Syftet med att kartlägga barnens situation i en utredning och/eller inför ett beslut är:

- Att uppmärksamma barnens situation.
- Att kunna förstå den sökandes situation ur ett helhetsperspektiv.
- Att kunna analysera vilka konsekvenser ett beslut får för det enskilda barnet och hur dess rättigheter enligt barnkonventionen påverkas av beslutet. I en familj med flera barn så kan barnen påverkas olika av ett beslut beroende på sina förutsättningar.

Kartläggningens omfattning varierar beroende på ärendets karaktär. Om ärendet är nytt behöver barnens situation sannolikt inte kartläggas lika grundligt som ett långvarigt ärende, där barnet levt länge i hushåll med ekonomiskt bistånd och därmed sannolikt påverkats mer.

Checklista med förslag till frågor att ställa vid kartläggning av barnets situation finns.

I dagsläget görs barnkonsekvensanalyser vid beslut som kan påverka barnens situation och med särskild fokus i ärenden där familjen är långtidsberoende av försörjningsstöd, mer än 10 månader. Mottaget på Höstvädersgatan gör barnkonsekvensanalyser i samtliga inkomna ärenden. Utredningsmallen för grundutredning i Treserva har frågor kring barnen med så perspektivet utreds.

En verklig sårbar grupp är barnfamiljer som avhyses eller som inte har första handskontrakt på boende. Här finns en rutin att barnfamiljer blir beviljade insats boende och får stöd i att hitta ett boende. För andra som söker akut för att inte ha någonstans att bo så får personen ett så kallat nödbistånd. Det är pengar som den enskilde själv får söka upp en bostad/rum för.

Föräldrarna i barnfamiljer har företräde till interna insatsen IPS. ArbVux har en insats för mer stöd till självförsörjning för barnfamiljer som är långtidsberoende av försörjningsstöd.

2.2.2.4 Vuxen och psykologenheten

Personalomsättningen har varit hög under 2022 vilket medfört att det kan ha uppstått ett kompetensbortfall avseende barnrättsperspektivet. Avdelningen behöver kartlägga vilka eventuella utbildningsbehov som kan finnas.

I den vuxnes utredning analyseras om det finns barn hur den sökta insatsen för den vuxna även kommer att påverka barnen i en barnkonsekvensanalys. Stödmaterial finns i Treserva och även i ASI finns frågor om barn. När det gäller boendeärenden med familjer som riskerar avhysning eller är strukturellt bostadslösa har barnfamiljer en särskild prioritet och fokus.

Under flera års tid har särskilda satsningar gjort utifrån att minska antalet barn i hemlöshet. Under 2022 har avdelningen fortsatt arbetet med den särskilda insatsen med inriktning på barnfamiljer i form av korttidskontrakt om 18 månader för familjer i strukturell hemlöshet. Vid nödbistånd beviljas familjer i första hand insats i form av placering på boende och med längre biståndstider än för ensamstående. Vid ärenden VinR (våld i nära relationer) och hedersrelaterat våld är barnperspektivet i fokus. Val av placering sker utifrån medföljande barns behov av bland annat boendepersonal med särskilt barnfokus.

2.2.2.5 Stadsområde välfärd och fritid

Arenor för meningsfull fritid är öppna för alla, trygga att vistas i. De bygger på frivilligt deltagande och skapar möjlighet för alla att delta oavsett ekonomiska förutsättningar. För att främja inkludering och uppnå jämlika livsvillkor arbetar arenor för meningsfull fritid på olika sätt med jämn könsfördelning vid resor och aktiviteter. Kostnadsfria aktiviteter finns. Fritidsledare finns tillgängliga för att följa med de ungdomar som önskar att besöka andra fritidsgårdar, på så sätt får ungdomen en trygg introduktion.

Fritidsverksamheterna riktar aktiviteter mot olika målgrupper så som HBTQI, unga med funktionshinder, flickor, pojkar i mellanstadiet, högstadiet och gymnasiet. Under året har riktade insatser genomförts för att skapa en verksamhet som är attraktiv för flickor. Särskilda kvällar för flickor och icke- binära som också leder till en bättre miljö för flickor i de utsatta områdena.

En grupp som är svår att nå är unga med funktionsvariationer. Fortsatt samarbetet med Passalen i syfte att inkludera fler personer med funktionsnedsättningar till en meningsfull fritid. Genom att annonsera fritidsverksamhet i Passalens kanaler når verksamheten ut bredare än i de egna kanalerna. Passalen kan ge extra stöd till de personer som behöver det vilket gör det enklare för fler att delta. Genom att samverka ökar förståelsen för människors olikheter samt ökar möjligheten till meningsfull fritid för fler.

2.2.3 Artikel 3 – barnets bästa

2.2.3.1 Barn och unga myndighet

I alla processer inom avdelningens arbete med barn prövas vad som är barnets bästa, inte endast vid beslut.

Beslutsprocesser som är aktuella är beslut att inleda utredning, beslut om insats, beslut om genomförandeform, utförare, placering, omplacering, omprövning, beslut att avsluta insats.

I BBIC-materialet/mallarna finns stödfrågor/hjälptexter som stöd och påminnelse om att barnets bästa ska prövas under hela socialtjänstprocessen.

Introduktionen, utbildningar, exempelvis Yrkesresan och barnperspektivet samt LÖSA ger stöd för att göra systematiska provningar av barnets bästa. Under året har arbetet med LÖSA utvecklats och en majoritet av medarbetarna använder materialet i sitt arbete.

I analys och bedömning framkommer konsekvenser och effekter av beslut. Särskilt tydligt blir detta i "LVU-utredningar".

I utredningar för godkännande av familjehem samt i utredningar vid misstänkta missförhållanden i familjehem saknas barnperspektivet. Barnet kan ha bott i familjehemmet under kortare eller längre tid och påverkas av om ett familjehem inte blir godkänt, varför ställning till hur beslutet påverkar barnet behöver tas.

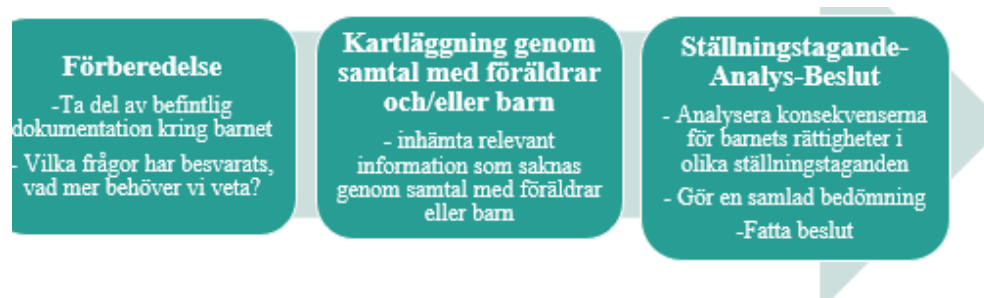
2.2.3.2 Barn och unga resurs

Utbildning i LÖSA och gemensam implementering tillsammans med BoU myndighet pågår.

Ett plattformarbete har påbörjats med en föreläsning av Maria Heimer som är docent och forskare vid Uppsala universitet. Därefter hölls en workshop med enhetschefer och arbetsledare inom barn och unga myndighet och resurs med fokus på vad som kan göras bättre för att få ett sammanhållet arbete utan informationstapp och med ett mer barnorienterat arbetssätt än dagens familjeorienterade. Barnet är rättighetsbäraren i processen.

2.2.3.3 Försörjningsstöd

Syftet med stödmaterialet Barnrättsperspektiv är att det ska ge verktyg för socialsekreterare som handlägger försörjningsstödsärenden att tillämpa ett barnrättsperspektiv i sin handläggning. När arbetet med barnrättsperspektivet stärks i arbetet med ekonomiskt bistånd så säkerställs en följsamhet till barnkonventionen som lag.

Det är svårt att veta hur barnkonsekvensanalyserna ska gå till och försörjningsstöd efterlyser en mer konkret vägledning från SKR. I vägledningen behöver också förtydligande göras hur barnkonsekvensanalyserna ska dokumenteras för att uppfylla lagkraven. Det är inte heller tydligt vilken konsekvens för barnet som ska undvikas. Ett beslut kan vara bra ur ett kortsiktigt perspektiv men sämre ur ett långsiktigt perspektiv och vice versa. Ytterligare ett dilemma är att det är lätt att ställa frågor men vad ska socialsekreterarna göra med svaren? Vad händer om barnen får en fråga och ger uttryck av att vilja ha något men att det sedan blir ett avslag?

Förvaltningsrätten gör inga barnkonsekvensanalyser vid överklagan av beslut.

2.2.3.4 Vuxen och psykologenheten

Inom vuxenverksamheten följs insatsen den vuxne beviljas upp även utifrån barnperspektivet och hur insatsen påverkat relationer till barnet.

Vid placeringar i skyddade boenden (VINR) där barn medföljer görs särskild uppföljning. Den vuxne kan via psykologenheten beviljas stödsamtal för att stärka föräldrarollen och för att kunna fokusera på barnets situation även om den egna livssituationen innebär ett visst kaos.

2.2.3.5 Stadsområde välfärd och fritid

Inom fritidsverksamheten finns ambitionen att göra regelbundna analyser och kartläggningar för att identifiera önskemål hos de unga. Syftet är att möjliggöra för barn och unga att få inflytande och vara delaktiga i formandet och genomförandet av verksamheten. Till exempel sker detta genom ungdomsråd som kanal för inflytande. Enkäter tas också fram via verksamhetssystemet KEKS där fritidsvanor undersöks och även statistik kan inhämtas. Resultat av detta material analyseras i

syfte att förbättra verksamheten.

Med hänsyn till barnets bästa har fritidsverksamheterna skapat trygga vägar till och från verksamheten. Fritidsverksamheten har tillsammans med bostadsbolag i de utsatta områdena möjliggjort en säkrare väg för barn att komma till och från fritidsgårdar. På så sätt kan fler få en meningsfull fritid.

2.2.4 Artikel 6 – barns rätt till liv, överlevnad och utveckling

2.2.4.1 Barn och unga myndighet:

Utifrån avdelningens uppdrag möter vi barn som är eller kan vara i behov av stöd och hjälp för att leva ett tryggt liv. En allsidig personlighetsutveckling och en gynnsam fysisk och social utveckling hos barn och unga ska främjas. Arbetet sker internt tillsammans med resursverksamheterna, tillsammans med hemmen och med externa samverkanspartners, såsom förskola, skola, olika verksamheter inom hälso- och sjukvård och polis. För barn som har behov av skydd, stöd och behandling beviljas sociala insatser i form av öppenvård och placering i familjehem eller på institution.

När familjer har behov av insatser från flera enheter inom förvaltningen, kan målkonflikter uppstå. Sättet att se på barns och familjers behov och rätt till bistånd kan ibland skilja sig åt. Avdelning Barn och ungas uppfattning är att barnperspektivet behöver lyftas och få en större betydelse även i verksamheter som inte primärt arbetar med barn.

Barn med funktionsvariationer i behov av stödinsatser får inte alltid rätt hjälp. Det förekommer att Socialförvaltningen, avdelning Barn och unga myndighet, beviljar insatser, som inte motsvarar barnets egentliga behov, i avvaktan på att Förvaltningen för funktionsstöd kan erbjuda lämplig insats. Det förekommer även att de två förvaltningarna bedömer barnets behov olika och att Barn och Unga beviljar stödinsats för att barnet ska få någon hjälp överhuvudtaget.

Barn i behov av insatser från flera aktörer kan ha behov av samordnad individuell plan (SIP). Genom en SIP tydliggörs behov och de olika aktörernas ansvar. För att öka antalet SIP:ar kommer medarbetare erbjudas utbildning.

2.2.4.2 Barn och unga resurs

Det finns behov av att utveckla samverkan med vissa aktörer såsom BUP och FFS för att bättre kunna samordna stöd, behandling och insatser till barn och unga. Det har formats en arbetsgrupp, Psykisk hälsa som ska titta på detta. Det finns en arbetsgrupp mellan FFS och Socialtjänsten utifrån gränssnittutmaningen.

2.2.4.3 Försörjningsstöd

Det finns goda samverkansrutiner med Barn och unga. För att få ut fler föräldrar till självförsörjning så har barnfamiljer förtur till interna insatser. ArbVux har en insats för barnfamiljer som är långtidsberoende av försörjningsstöd.

2.2.4.4 Vuxen och psykologenheten

Vuxenenheten har inte fokus på detta område.

2.2.4.5 Stadsområde välfärd och fritid

Förvaltningen har enligt reglemente ett uppdrag att vara en aktiv part när det gäller trygghetsarbete, folkhälsoarbete och samverkan med civilsamhället. Förvaltningen arbetar aktivt för en socialt hållbar och jämlik stad genom:

- Att bidra till en rik och meningsfull fritid för alla barn och ungdomar oavsett bakgrund och förutsättningar
- Att unga får möjlighet att utveckla sina intressen, färdigheter och kunskaper
- Att verksamheterna stimulerar ungas personliga och sociala utveckling
- Att väcka ungas vilja till engagemang och ansvarstagande

Ett av nämndens mål är att barn och ungdomar ska erbjudas en meningsfull fritid. Fritidsverksamheten arbetar med att utveckla ett långsiktigt jämställdhets- och integrationsarbete med särskilt fokus på de grupper som inte nås av annan fritidsverksamhet. För att kunna erbjuda trygga mötesplatser för barn och unga och ha aktiviteter som upplevs attraktiva har verksamheten haft som ambition att planera och genomföra aktiviteter med ett så brett utbud som möjligt. Tidigare nämnda kartläggningar via verksamhetssystemet KEKS samt dialog i nätverket KEKS där analyser av resultat sker, framgår vilka målgrupper som är svåra att nå. Samarbete med olika aktörer sker, till exempel skola, kulturverksamhet och föreningar är ett viktigt led i att bland annat nå fler flickor. Ett IOP (idéburet offentligt partnerskap) finns med Passalen för att nå målgruppen barn och unga med funktionsvariationer. Utveckling av mötesplatsen House of colors för att nå målgruppen unga HBTQI-personer sker också.

2.2.5 Artikel 12 – barns rätt till delaktighet

2.2.5.1 Barn och unga myndighet

Barnets rätt till delaktighet gäller under hela processen. Barnet ska få komma till tals och göra sin röst hörd när det gäller att berätta sin berättelse om hur situationen är, vilken förändring hen önskar, åsikten om föreslagen insats, hur insatsen fungerar om den innebär någon förbättring av situationen. I journalföring och utredning ska barnets ord gälla. Genom att avdelningen använder LÖSA ökar barnets möjlighet att komma till tals och vara delaktig under hela processen.

De arbetssätt som finns för att hämta in barnets åsikter varierar beroende på ålder och mognad, ibland även på problembilden.

För att stärka förutsättningarna för medarbetarna att låta barn komma till tals och vara delaktiga erbjuds nu ett stort antal socialsekreterare utbildning i att samtala med barn.

Det utvecklingsarbete som redogjorts för under rubriken *Väsentliga förändringar i förvaltningen och resurssättning av barnrättsarbetet* kommer också att bidra till att barn blir delaktiga i högre utsträckning än idag.

2.2.5.2 Barn och unga resurs

Vid insamlade av statistik har en fråga om barns delaktighet vid upprättande av genomförandeplan samt vid avslutad insats lagts till. Det har genererat att fler barn nu tillfrågas om det ur deras perspektiv skett en förändring.

Avdelningen behöver ta upp arbetet med att intervjua barn för att fråga om deras möte med socialtjänsten; vad som har varit bra och vad som behöver bli bättre genom Västermodellen.

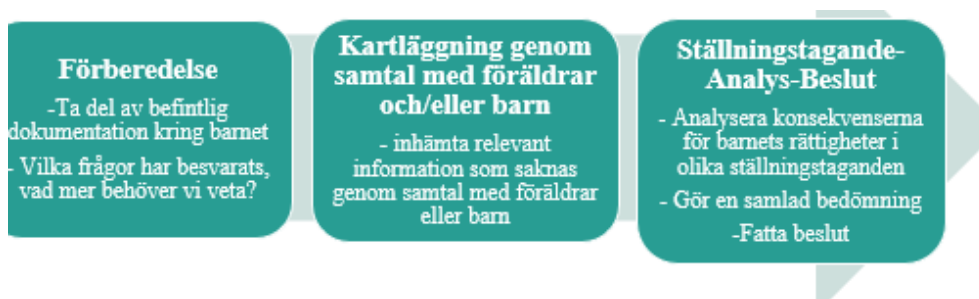
För att involvera barn i mer strategiska frågor behöver barnråd och organisationer som hanterar barnfrågor såsom BRIS och Maskrosbarn inrättas.

LÖSA är på gång att implementeras.

Teamet runt det placerade barnet är på gång att starta upp för att ge placerade barn ett mer sammanhållet stöd.

2.2.5.3 Försörjningsstöd

Försörjningsstöd följer nedan processkarta:

2.2.5.4 Vuxen och psykologenheten

Inom vuxenverksamheten utvecklades ett arbete på stadennivå med att samtala med barn och göra dem delaktiga när en har behov av stöd, vård och behandlingsinsatser för beroende/missbruk. Det finns ett behov av att följa upp arbetet då samtal med barn inte har genomförts inom vuxen.

2.2.5.5 Stadsområde välfärd och fritid

Inflytande och delaktighet är grunden i allt ungdomsarbete i verksamheten. Genom att barn och unga är delaktiga och att vi sedan synliggör deras lärande i processerna stöttar vi deras personliga och sociala utveckling vilket är ett av de övergripande målen med verksamheten.

Fritidsaktiviteter svarar mot barn och ungas behov genom att uppmuntra de unga till att ha inflytande och vara delaktiga i verksamheten. Det sker på flera olika sätt. Genom att i det dagliga arbetet ha ett arbetssätt där vi är nyfikna på vad de unga är intresserade av, har behov av och genom att avsätta särskild tid i verksamheten genom gårdsråd, förslagslåda, inflytandecafé och idétimma för att utbyta information om verksamheten. Genom ungdomsrådet får ungdomar på Hisingen möjlighet att framföra sina åsikter och idéer.

Inom fritidsverksamheten genomförs varje år mötesplatsenkäter som skapar index gällande ungdomarnas upplevda trygghet och bemötandet samt känsla av

inflytande och ansvarstagande. För att göra unga delaktiga i skapandet av en attraktiv och utvecklande fritidsverksamhet med medskapande och inflytande över fritidsverksamheten har verksamheten haft som ambition att fånga upp äldre ungdomar som ledare.

Fritidsledare finns tillgängliga för att följa med de ungdomar som önskar att besöka andra fritidsgårdar, på så sätt får ungdomen en trygg introduktion.

2.2.6 Övriga artiklar i barnkonventionen – kopplat till planens fyra fokusområden

2.2.6.1 Barn och unga myndighet

För att stärka placerade barns möjligheter till en god utbildning och stärkta skolresultat använder förvaltningen sig av SkolFam. Härigenom får barn placerade i familjehem individuellt anpassat stöd. Ytterligare en insats som riktar sig till de familjehemsplacerade barnen, samt till barn i öppenvård och i hushåll med långvarigt försörjningsstöd, är Letterbox. Syftet med Letterbox är att stimulera och väcka barns nyfikenhet och lust att läsa, räkna och lära sig. (artiklar 28–29, 31)

3 Utvecklingsområden och vägen framåt

Utifrån vad som har framkommit i förvaltningens nulägesanalys och uppföljning av föregående års utvecklingsområden har ett antal prioriterade utvecklingsområden inför kommande år framkommit.

3.1.1.1 Barn och unga myndighet

Prioriterade utvecklingsområden 2023	Åtgärder	Förväntade resultat
Öka graden av delaktighet av barn	Barnsamtalsutbildning	Barnets röst och berättelse finns med genom hela processen
Öka graden av delaktighet av barn	Gemensamt plattformsarbete med Barn och unga resurs	Barnets röst och berättelse finns med genom hela processen
Öka användningen av SIP	Utbilda medarbetare i SIP Poängtera barnperspektivet i samverkan med andra	Barn ska få rätt hjälp av rätt aktör

3.1.1.2 Barn och unga resurs

Prioriterade utvecklingsområden 2023	Åtgärder	Förväntade resultat
Implementering av LÖSA		
Barnet som rättighetsbärare	Att stämma av med barnet som situationen har förbättrats innan insats avslutas	Barnets röst är tydlig och finns med från mottag till avslutat ärende
Att få med barnets röst mer i det förebyggande arbetet.		
Att erbjuda föräldrautbildningar på fler språk för att nå etniska grupper vi inte når idag som ger barn möjligheter till en bättre uppväxtmiljö precis som för dem som har svenska som modersmål		
Att återuppta Västermodellen		
Att ta upp arbetet med teamet runt det placerade barnet för en mer sammanhållen familjehemsvård		

3.1.1.3 Försörjningsstöd

Prioriterade utvecklingsområden 2023	Åtgärder
Fortsatt implementering av metodstödet	Miniminivå samt när

3.1.1.4 Vuxen och psykologenheten

Prioriterade utvecklingsområden 2023	Åtgärder	Förväntade resultat
Säkerställa att medarbetare har goda kunskaper om barnkonventionen och hur den påverkar arbetet inom vuxen.	Utbildningsinsatser	Säkerställer kompetensnivån inom hela avdelningen

3.1.1.5 Stadsområde välfärd och fritid

Prioriterade utvecklingsområden 2023	Åtgärder	Förväntade resultat
Fokus på flickor	Arbeta för att fler flickor i våra verksamheter genom att skapa trygga mötesplatser. Öka inflytande och delaktigheten.	Fler flickor i verksamheterna.
Fokus på målgruppen personer funktionsnedsättningar.	Arbeta för att verksamheterna attraherar personer med funktionsnedsättningar. Både synliga och osynliga funktionsnedsättningar. Vi vet t ex att många med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar har en extra sårbarhet för psykisk ohälsa vilket i sin tur kan leda till utanförskap	Nå ut till fler personer med funktionsnedsättningar.